

Fourier Serileri

x bir deęişken a_0, a_1, \dots, a_n ve b_1, \dots, b_n ler sabitler olmak üzere,

$$\frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos nx + b_n \sin nx)$$

şeklindeki bir fonksiyon serisine Fourier serisi adı verilir. a_n ve b_n sabitlerine de Fourier katsayıları denir.

2π periyotlu periyodik bir $f(x)$ fonksiyonu için, bu fonksiyona yakınsayan bir Fourier serinin bulunması $f(x)$ in aşağıdaki koşulları sağlamasına bağlıdır.

Dirichlet Koşulları:

- 1) $f(x)$ fonksiyonu 2π periyotlu periyodik bir fonksiyon,
- 2) $f(x), (-\pi, \pi)$ aralığında parçalı süreklili, $f(x)$ in $(-\pi, \pi)$ aralığında sonlu sayıda ekstremuma sahip olmasıdır

Bu taktirde $f(x)$ fonksiyonu x bir süreklilik noktası ise $f(x)$ e, x bir düzgün süreksizlik noktası ise $[f(x^+) + f(x^-)]/2$ ye eşit olan bir Fourier serisine açılabilir.

2π Periyotlu Bir Fonksiyonun Fourier Serisi

$(-\pi, \pi)$ aralığında Dirichlet koşullarını gerçekleyen ve aralığın dışında 2π periyotlu periyodik bir fonksiyon olan $f(x)$ in Fourier serisi,

$$f(x) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos nx + b_n \sin nx)$$

şeklindedir. Burada Fourier katsayıları,

$$\begin{aligned}a_0 &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx \\a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos nx dx \quad , \quad n = 1, 2, \dots \\b_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin nx dx \quad , \quad n = 1, 2, \dots\end{aligned}$$

şeklindedir.

Örnek 1: $-\pi < x < \pi$ aralığında $f(x) = x + |x|$ fonksiyonu ile çakışan periyodik fonksiyonun Fourier serisini bulunuz.

Çözüm: $f(x) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos nx + b_n \sin nx)$

şeklinde bir Fourier serisi elde edilmelidir. Fourier katsayılarını bulalım.

$$\begin{aligned}a_0 &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^0 0 dx + \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x dx = \pi \\a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos nx dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^0 0 \cdot \cos nx dx + \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \cos nx dx \\&= \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \cos nx dx = \frac{2}{\pi} \left\{ \frac{x}{n} \sin nx \Big|_0^{\pi} - \frac{1}{n} \int_0^{\pi} \sin nx dx \right\} \\&= \frac{2}{n^2 \pi} [(-1)^n - 1] \\&= \begin{cases} 0 & ; n = 2k \\ -\frac{4}{(2k-1)^2} & ; n = 2k-1 \end{cases} \quad k = 1, 2, \dots \\b_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin nx dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^0 0 \cdot \sin nx dx + \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \sin nx dx \\&= \frac{2}{\pi} \left\{ -\frac{x}{n} \cos nx \Big|_0^{\pi} + \frac{1}{n} \int_0^{\pi} \cos nx dx \right\} \\&= -\frac{2}{n} \cos n\pi = \frac{2}{n} (-1)^{n+1}\end{aligned}$$

olduklarından istenilen Fourier serisi,

$$f(x) = \frac{\pi}{2} - \frac{4}{\pi} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\cos(2k-1)x}{(2k-1)^2} + 2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n} \sin nx$$

olarak bulunur.